

U V O D N I K

Osmu godinu za redom pojavljuje se, naš i vaš, **Godišnjak Titius**. Ovaj osmi broj (8/2015.) *dolazi* nakon vrlo opsežnog (dvo)broja 6-7/2013./2014. **Godišnjaka Titius**, u kojemu je objavljen cjelovit Zbornik radova *Baština i razvoj* s međunarodnog znanstvenog skupa „Baština i razvoj – socioekonomski, socioekološki i sociokulturni aspekti“ održanom u Splitu, 27. i 28. rujna 2013. godine. Opsežan je jer sadrži 35 radova koje su napisali 43 autora/autorice (uz još četiri pozdravne riječi), jer sadrži i životopise (na hrvatskom i engleskom) svih autora-ica zastupljenih u tom (dvo)broju, jer sadrži 37 fotografija sa znanstvenog skupa i jer je tiskan na ukupno 652 stranice (636 + XVI). Ovi su radovi iz različitih disciplina, a njihovi su autori iz zemlje i inozemstva.¹

Dakle, prethodni (dvo)broj bio je tematski (Baština i razvoj), jednako kao i broj 3/2010. (*Regionalne i subregionalne studije: Dalmacija i Pokrčje*), te br. 4/2011. (*Dalmacija, Pokrčje i Bukovica u zapisima Vladimira Ardalića*).

Osmi broj iz 2015. godine donosi, pored ovog Uvodnika, devet znanstvenih radova i četiri prikaza knjiga.

Na početku je prilog sociologa Petra Georgievskog, jednog od troje utemeljitelja Instituta za sociologiju pri Filozofskom fakultetu u Skoplju, Makedonija, redovitog profesora u miru istoga fakulteta i počasnog profesora Jagelonskog sveučilišta u Poljskoj. Njegov rad je fokusiran na - uvijek aktualan – odnos i međusobni utjecaj teorije i istraživanja u društvenim znanostima, posebice u sociologiji.

¹ Poblize i više o tim radovima vidjeti: Ivanka Buzov i Šime Pilić, *Baština i razvoj*: predgovor, *Godišnjak Titius*, god. 6-7, br. 6-7, 2013. i 2014., str. IX-XVI.

Slijedi članak Milenka Pekića o prvom dokumentiranom spomenu imena naselja Kistanje u Pokrčju na čijem području je i poznati manastir Sv. Arhanđel (Krka). Prilog Milenka Pekića objavljujemo na engleskom u onakvom obliku i onakvoj opremi teksta kako ga je autor dostavio Uredništvu.

Idući rad potpisuju dvojica autora povjesničara Drago Roksandić s Filozofskog fakulteta Sveučiliša u Zagrebu i Nicolo Sponza iz Centra za povijesna istraživanja u Rovinju/Centro di Riccerche storiche, Rovinj. Njihovo je razmatranje usredotočeno na Tromeđu kao višerječje u kontekstu ranonovovjekovnog kartografskog kontrasta. Rad je obogaćen sa šest karata prostora Tromeđe gdje su izvori Krke, Cetine i Zrmanje.

Nakon toga je rad postdoktorandice dr. sc. Petre Radeljak Kaufmann s Odsjeka za geografiju PMF Sveučilišta u Zagrebu. U središtu njenog znanstvenog interesa ovoga puta je opremljenost centralnim funkcijama naselja Dalmacije s posebnim osvrtom na porječje Krke, odnosno na naselja u prostoru Šibensko-kninske županije.

I sljedeći rad odnosi se na jedan vrijedan detalj iz Pokrčja, odnosno konkretno na gotičko raspelo franjevačkog samostana Visovac na istoimenom otočiću u srednjem toku Krke. Autorica je mlada povjesničarka umjetnosti, prvostupnica Anja Ivić. Spomenuto gotičko raspelo ona datira u 14. stoljeće te traga za sličnim osobinama takvih umjetničkih predmeta, odnosno raspela na zadarskom i šibenskom području u tom razdoblju. Da bismo zainteresirali i strane čitatelje tekst o gotičkom raspelu na Visovcu objavljujemo, pored na hrvatskom i na engleskom.

Redoviti suradnik našeg časopisa Godišnjaka Titius i redoviti profesor na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučiliša u Splitu, Marko Dragić ovoga puta piše o velikom tjednu u crkveno-pučkoj baštini šibenskog zaleđa.

Još jedan rad u ovom broju Titiusa (8/2015.) odnosi se na jedno naselje u porječju rijeke Krke. Dvoje autora: Sanja Stanić, izv. profesorica s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Leon Jelača, prvostupnik sociologije te student diplomskog studija sociologije Filozofskog fakulteta u Splitu, analiziraju promjene u strukturama stanovništva grada Knina.

Idući je rad Renate Relja, izv. profesorice, također s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu u suautorstvu s Tonijem Popović, magistrinom sociologije i studentom doktorskog studija humanističkih znanosti na Filozofskom fakultetu u Splitu. Njihov se rad odnosi na značaj vatrogasne službe u ruralnoj sredini – etnografski primjer dobrovoljnog va-

trogastva u Dalmatinskoj zagori. Prostorno se rad fokusira na naselje uz Cetinu tj. na Zadvarje. U jednom prethodnom Uvodniku gl. urednika napomenuli smo da se *prostorni* obuhvat istraživanja, odnosno istraživačkih radova na projektu i u Godišnjaku Titius odnosi na prostor od Dinare do mora, a da je razgraničavajući faktor sa zapada sliv Zrmanje, a s istoka sliv Cetine.²

I naposljetku je rad Šime Pilića, gl. urednika Godišnjaka Titius.

U radu razmatra turske/osmanske katastre Miljevacu i Promine u 16. stoljeću temeljem objavljenih izvora (Opširni popis Kliškog sandžaka 1550. godine) i do sada neobjavljenog izvora (popis iz 1585. godine) nahije Nečven.

U rubrici *Prikazi i recenzije* donosimo četiri prikaza knjiga. Dvije knjige (o Drnišu i o prvim trajektima na hrvatskom Jadranu) predstavlja Velimir Karabuva, profesor, jedan od stalnih suradnika časopisa Titius od samog početka. Druge dvije knjige prikazuje dr. sc. Ivanka Buzov, znanstvena suradnica (knjigu akademika Ivana Cifrića, *Ekologija vremena i kultura zidova* i kao drugu knjigu *Bibliografija rijeke Krke*).

Zahvaljujem kolegi Ivanu Boškoviću, izv. profesoru, s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost na lektoriranju tekstova, a kolegici Gorani Bandalović, docentici na Odsjeku za sociologiju, na prijevodu sažetaka na talijanski. I jedno i drugo su s Filozofskog fakulteta u Splitu i to rade već više godina bez ikakve naknade.

Napominjem da su se autori-ice radova u ovom broju (ra razliku od svih dosadašnjih) sami pobrinuli za prijevod sažetaka na engleski.

Koristim priliku da pozovem dosadašnje, sadašnje i buduće suradnike da svoje priloge za broj 9/2016. dostave do zaključno 1. lipnja 2016.

Šime PILIĆ

voditelj projekta TITIUS
i gl. urednik *Godišnjaka Titius*

² Za detalje vidjeti Šime Pilić, Uvodne napomene, *Godišnjak Titius*, god. 2, br. 2/2009., str. I – III.